

Giải vở bài tập Tiếng Việt lớp 4 tuần 22

Tập làm văn: Luyện tập quan sát cây cối

Câu 1. Đọc lại ba bài văn tả cây cối mới học (Sầu riêng, Bải ngô, Cây gạo) và nhận xét:

a) Tác giả mỗi bài văn quan sát cây theo trình tự như thế nào? Đánh dấu X vào ô trống ý em lựa chọn.

Tên bài	Trình tự quan sát	
	Từng bộ phận của cây	Từng thời kì phát triển của cây
Sầu riêng		
Bải ngô		
Cây gạo		

b) Các tác giả quan sát cây bằng những giác quan nào?

- Thị giác (mắt) Khứu giác Thính giác Vị giác

(Bải ngô):

(Cây gạo):

(Sầu riêng):

c) Viết lại những hình ảnh so sánh và nhân hoá mà em thích trong các đoạn văn trên. Theo em, các hình ảnh so sánh và nhân hoá này có tác dụng gì?

d) Trong ba bài văn trên, bài nào miêu tả một loài cây, bài nào miêu tả một cây cụ thể?

e) Theo em, miêu tả một loài cây có điểm gì giống và điểm gì khác với miêu tả một cây cụ thể?

- Giống

- Khác

Câu 2. Quan sát một cây mà em thích trong khu vực trường em (hoặc nơi em ở) và ghi lại vắn tắt những gì em đã quan sát được. Chú ý kiểm tra xem.

a) Trình tự quan sát của em có hợp lí không?

b) Em đã quan sát bằng những giác quan nào?

Cái cây em quan sát có gì khác với những cây khác cùng loài?

TRẢ LỜI:

Câu 1. Đọc lại ba bài văn tả cây cối mới học (Sầu riêng, Bưởi ngô, Cây gạo) và nhận xét:

a) Tác giả mỗi bài văn quan sát cây theo trình tự như thế nào? Ghi dấu X vào ô trống ý em lựa chọn.

Tên bài	Trình tự quan sát	
	Từng bộ phận của cây	Từng thời kì phát triển của cây
Sầu riêng	X	
Bưởi ngô		X
Cây gạo		X (Từng thời kì phát triển của bông gạo)

b) Các tác giả quan sát cây bằng những giác quan nào?

- Thị giác(mắt)	(Bưởi ngô): Cây, lá, búp, hoa, bưởi ngô, bướm trắng, bướm vàng (Cây gạo): cây, cành, hoa, quả gạo, chim chóc
-----------------	---

	(Sầu riêng): hoa, trái, dáng, thân, cành lá
- Khứu giác (mũi)	(Sầu riêng): hương thơm của trái sầu riêng
- Vị giác (lưỡi)	(Sầu riêng): vị ngọt của trái sầu riêng
- Thính giác (tai)	(Cây gạo): tiếng chim hót (Bãi ngô) tiếng tu hú

c) Viết lại những hình ảnh so sánh và nhân hóa mà em thích trong các đoạn văn trên. Theo em, các hình ảnh so sánh và nhân hóa này có tác dụng gì?

Bài “sầu riêng”

- So sánh:

- + Hoa sầu riêng ngan ngát như hương cau, hương bưởi.
- + Cánh hoa nhỏ như vảy cá, hao hao giống cánh sen con.
- + Trái lủng lẳng dưới cành trông như tổ kiến.

Bài “Bãi ngô ”

- So sánh:

- + Cây ngô lúc nhỏ lấm tấm như mạ non.
- + Búp nhu kết bằng nhung và phấn.
- + Hoa ngô xơ xác như cỏ may.

- Nhân hóa:

- + Búp ngô non núp trong cuống lá.
- + Bắp ngô chờ tay người đến bẻ.

Bài “Cây gạo”

- So sánh

- + Cảnh hoa gạo đỏ rực quay tít như chong chóng.
- + Quả hai đầu thon vút như con thoi.
- + Cây như treo rung rinh hàng ngàn nồi cơm gạo mới.

- Nhân hóa:

- + Các múi bông gạo nở đều, như nồi cơm chín đội vung mà cười.
- Cây gạo già mỗi năm trở lại tuổi xuân.
- + Cây gạo trở về với dáng vẻ trầm tư. Cây đứng im cao lớn, hiền lành.

* Trên đây là những hình ảnh được tác giả dùng biện pháp so sánh, nhân hóa trong miêu tả. Học sinh lựa chọn một số hình ảnh mà em thích.

Về tác dụng, các hình ảnh so sánh và nhân hóa trên làm cho bài văn miêu tả thêm hấp dẫn, sinh động và gần gũi với người đọc.

a) Trong ba bài văn trên, bài nào miêu tả một loài cây, bài nào miêu tả một cây cụ thể?

Hai bài Sầu riêng và Bãi ngô miêu tả một loài cây, bài Cây gạo miêu tả một cây cụ thể.

b) Theo em, miêu tả một loài cây có điểm gì giống và điểm gì khác với miêu tả một cây cụ thể?

- Giống: Đều phải quan sát kĩ và sử dụng mọi giác quan, tả các bộ phận của cây, tả khung cảnh xung quanh cây, dùng các biện pháp so sánh, nhân hóa để khắc họa sinh động chính xác các đặc điểm của cây, bộc lộ tình cảm của người miêu tả.

- Khác: Tả cả loài cây cần chú ý đến các đặc điểm phân biệt loài cây này với các loài cây khác. Tả một cái cây cụ thể phải chú ý đến đặc điểm riêng của cây đó - đặc điểm làm nó khác biệt với các cây cùng loài.

Câu 2. Quan sát một cây mà em thích trong khu vực trường em (hoặc nơi em ở) và ghi lại vắn tắt những gì em đã quan sát được. Chú ý kiểm tra xem:

a) Trình tự quan sát của em có hợp lí không?

b) Em đã quan sát bằng những giác quan nào?

c) Cái cây em quan sát có gì khác với những cây khác cùng loài? Tác dụng gì?

(Học sinh tự làm)

Tham khảo chi tiết các bài giải bài tập TV 4:

<https://vndoc.com/hoc-tot-tieng-viet-4>

<https://vndoc.com/giai-vo-bai-tap-tieng-viet-4>